

מדינת ישראל משרד החקלאות ופיתוח הכפר הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר

י"ד טבת תשע"ג
27 דצמבר 2012

לכבוד

מר אמנון בן עמי
הממונה כהגדרתו בסעיף 1 בחוק עובדים זרים
ומנהל רשות האוכלוסין וההגירה

הנדון: הקצאת עובדים זרים בחקלאות לשנת 2013 - המלצת משרד החקלאות ופיתוח הכפר

שלום רב,

לקראת הקצאת היתרים להעסקת עובדים זרים בחקלאות לשנת 2013 על ידי רשות האוכלוסין וההגירה, אנו מתכבדים להעביר אליך את מודל ההקצאה המומלץ על ידינו להקצאת היתרים לחקלאים המבקשים עובדים זרים לשנה זו.

במסגרת החלטה מספר חכ/317 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה מיום 11.11.2012 נקבע כי מכסת העובדים הזרים תעמוד על 24,000 היתרים לעובדים זרים קבועים, 1000 היתרים לעובדים עונתיים וכן 2000 היתרים לעובדים פלשתינאים. עוד נקבע כי לחקלאים המעבדים שטחים באזורי הספר המרוחק¹, כהגדרתם בסעיף 3 להחלטה 4408 יקבע מודל קיצוץ זהה למודל שנקבע לשנת 2012.

מודל ההקצאה לשנת 2013 יכלול התייחסות לכל אחד מסוגי היתרים, כך שהטבלה המועברת אליכם תכלול הקצאה למבקש כדלקמן:

- היתרים לעובדים זרים קבועים
- היתרים לעובדים זרים עונתיים
- היתרים לפלשתינאים

א. הגשת הבקשות לקבלת היתר להעסקת עובדים זרים בחקלאות ועדכון מקדמי ההקצאה:

בין התאריכים 29.5.11 ועד 9.10.11 ניתנה האפשרות בידי החקלאים להגיש בקשה לקבלת היתר להעסקת עובדים זרים, באמצעות מילוי חוברת בקשה ובה הנחיות למילוי מפרט המשק של כל מבקש.

בהמשך ניתנה הארכה עד ה- 21.10.12 לקבלת בקשות של מבקשים שלא הגישו עד המועד ה- 9.10.11.

¹ אזורי הספר המרוחק – האזורים המוגדרים בסעיף 1 להחלטות הצוות למתן עדיפות אזורית בהקצאת היתרים להעסקת עובדים זרים בחקלאות.

הרשות לתכנון ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשל"צ, ת.ד. 30 בית דגן 50200.

טל: 03-9485484, פקס: 03-9485873

הקצאת 2013 - מכתב לממונה במינהל האוכלוסין 12 26

בעקבות עת"מ 55073-11-11 אביבי ואח' נ' משרד החקלאות ואח' בפסק הדין מיום 22.1.12 הוחלט בתיאום עם משרד המשפטים, לאפשר לכל התאגידים שהגישו בקשה לקבלת היתר להעסקת עובדים זרים לשנת 2012 לפצל את בקשתם, כשם שניתנה אפשרות זו למשקים שעתרו. לשם כך, ניתנה האפשרות למבקש אשר נכון ליום 30.5.11, הגיש בקשה מאוחדת (של שותפות), לפצלה ולהגיש באופן פרטני בהתאם להנחיות שפורסמו עד 13.9.12.

כ- 5,500 בקשות הוגשו ל- 5 מחוזות משרד החקלאות, אשר קלטו את הנתונים לתוכנה ייעודית, המאפשרת בחינת הבקשות ובדיקתן באמצעות מסמכים מאמתים.

במקביל להגשת הבקשות על ידי החקלאים למחוזות, התנהל הליך של בדיקת מפתחות ההקצאה לעובדים זרים לגידולים השונים. ועדה שמונתה לשם כך על ידי מנכ"ל משרד החקלאות, קיבלה השגות של חקלאים על מפתחות אלה והחליטה לגבי תוקפם למפקד הנוכחי.

ב. מודל הקיצוץ – היתרים לעובדים זרים קבועים

לאחר השלמת הליכי קליטת החוברות ובדיקתן, נקבע מודל הקיצוץ של ההקצאות לשנת 2013 כמפורט להלן:

מודל הקצאת עובדים זרים לחקלאות לשנת 2013 מורכב מ- 5 שלבים:

1. חישוב הבסיס המקצועי-נורמטיבי;
2. מודל קיצוץ:

 - א. הטמעת מודל קיצוץ 2012 לשנת 2013 לבקשות מחקלאי הספר המרוחק;
 - ב. ליתרת הבקשות שאינן בספר המרוחק – יצירת מודל קיצוץ המותאם להיקף ההיתרים שנותרו.

3. תוספת בגין העדפת ישובים;
4. יישום מבחן ההכנסה (פדיון חקלאי לעובד);
5. מגבלות נוספות, הכוללות מגבלת מקסימום למגישים חדשים ולמגישים קיימים;

להלן פירוט של שלבי המודל:

1. חישוב הבסיס המקצועי-נורמטיבי:

חישוב סכום מכפלת הנתונים הפיזיים, כפי שדווחו במפקד עובדים זרים לשנת 2012 (דונם, טון או יחידת תפוקה אחרת) במקדמי ההקצאה, בכפוף למגבלות.

בעקבות הסכם עובדים זרים פורסמה רשימת מיכון חקלאי רלוונטי לחסכון בכוח אדם בו משרד החקלאות משתתף במימון של 40%. מקדמי ההקצאה של הגידולים עבורם קיים מיכון קוצצו, כך שהבסיס המקצועי-נורמטיבי של הביקוש לעובדים זרים קוּוּז בגין המיכון שפורסם ברשימה. הביקוש הנורמטיבי לעובדים זרים בחקלאות בשנת 2013 הסתכם ב- 42,748 עובדים.

2. מודל הקיצוץ

א. מודל הקיצוץ לחקלאים המעבדים שטחים באזורי הספר המרוחק (מודל שנת 2012):

שלב א' (קיצוץ פרוגרסיבי):

מדרגה I - מההיתר הראשון ועד השישי	-ללא קיצוץ
מדרגה II - מההיתר השישי ועד השנים עשר	-קיצוץ של 29%
מדרגה III - מההיתר השנים עשר ועד העשרים וחמש	-קיצוץ של 57%
מדרגה IV – מההיתר העשרים וחמש ועד ההיתר השלושים וחמש	-קיצוץ של 66%
מדרגה V – מההיתר השלושים וחמש והלאה	-קיצוץ של 75%

שלב ב' (קיצוץ רוחבי):

קיצוץ רוחבי למדרגה I בשיעור של 22% וליתר המדרגות בשיעור של 25%.

ב. מודל הקיצוץ לחקלאים שאינם מעבדים שטחים באזורי הספר המרוחק:

שלב א' (קיצוץ פרוגרסיבי):

מדרגה I - מההיתר הראשון ועד השישי	-ללא קיצוץ
מדרגה II - מההיתר השישי ועד השנים עשר	-קיצוץ של 29%
מדרגה III - מההיתר השנים עשר ועד העשרים וחמש	-קיצוץ של 62%
מדרגה IV – מההיתר העשרים וחמש ועד ההיתר השלושים וחמש	-קיצוץ של 75%
מדרגה V – מההיתר השלושים וחמש והלאה	-קיצוץ של 83%

שלב ב' (קיצוץ רוחבי):

קיצוץ רוחבי למדרגה I בשיעור של 22% וליתר המדרגות בשיעור של 40%

3. העדפת ישובים

3.1 העדפת חקלאי אזור הספר המרוחק:

בהתאם לדברי ההסבר להחלטה מספר חכ/317 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה מיום 11.11.2012 נקבע תוספת של עד 30% עובדים זרים להקצאה לאזורי הספר המרוחק. הקצאה כאמור לא תעלה על הזכאות הנורמטיבית של כל חקלאי.

3.2 העדפת חקלאי עוטף עזה:

במסגרת החלטת הממשלה מספר 5207 הממשלה מיום 04.11.2012 נקבע כי חקלאים המעבדים שטחים חקלאיים המצויים באזור עוטף עזה, וביחס לשטחים אלה בלבד תהיה תוספת של עד 15% עובדים זרים, וזאת בגין השטחים המעובדים על

הרשות לתכנון ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשל"צ, ת.ד. 30 בית דגן 50200.

טל: 03-9485484, פקס: 03-9485873

הקצאת 2013 - מכתב לממונה במינהל האוכלוסין 12 12 26

ידם באזור עוטף עזה. הקצאה כאמור לא תעלה על הזכאות הנורמטיבית של כל חקלאי.

4. מבחן ההכנסה:

יישום מבחן ההכנסה (פדיון חקלאי לעובד): מס' היתרים המומלצים לחקלאי מותנה בגובה הפדיון ממכירת תוצרת חקלאית טרייה המדווח בדוחות הכספיים שלו, כפי שנמסר על ידו בחוברת הבקשה שהגיש. מבחן ההכנסה נועד לוודא היתכנות העסקת העובד על ידי החקלאי ומניעת אפשרות של הקצאת עובדים למבקשים שאינם מסוגלים לשלם את עלויות העסקה. בטבלה מוצג הפדיון המינימאלי הדרוש להעסקת עובדים:

מס' היתרים	פדיון שנתי מינימאלי להעסקת העובדים ₪
1	80,000
2	150,000
3	250,000
..	

חקלאים הפטורים ממבחן ההכנסה:

- א. חקלאי חדש: חקלאי שמעולם לא הוקצו לו היתרים לעובדים זרים, והחל את פעילותו בשנים 2010-2011, והדו"חות הכספיים שהוגשו על ידו אינם משקפים את מלוא הכנסתו מפעילות משקו. ההמלצה לחקלאי חדש הינה עד 5 היתרים, ולא יותר מהחישוב המקצועי-נורמטיבי שלו.
- ב. חקלאי שמשקו סבל מנוקי טבע בשנים 2009-2010, אשר הקטינו משמעותית את הכנסתו מחקלאות באותן שנים וצירף אישור קנ"ט המעיד על כך.

5. מגבלות נוספות:

- א. **מגבלת מקסימום לחקלאים אשר הגישו בשנת 2012 לראשונה חוברת בקשה להעסקת עובדים זרים בחקלאות:** חקלאי אשר הגיש לשנת 2012 בקשה להעסקת עובד זר ועובר את מבחן ההכנסה (כמפורט בסעיף 4) יקבל מקסימום הקצאה של עד 10 עובדים זרים לפי מבחן ההכנסה, ולא יותר מהחישוב המקצועי-נורמטיבי שלו.
- ב. **מגבלת מקסימום תוספת הקצאה לחקלאים ותיקים:** בשל המתווה הפוחת של מכסת העובדים הזרים לחקלאות, חקלאים שהיו בעלי היתרים בשנת 2012, והגדילו את היקפי המשק שלהם ו/או שינו את מפרט הגידולים, יהיו זכאים לתוספת של עד 10 היתרים, ולא יותר מהחישוב המקצועי-נורמטיבי שלהם.

2. סימונים בקובץ:

הקצאת עובדים זרים לקבלני חיסון בענף הלול: בשל החשש מהתפרצות מגיפות בענף הלול, ובהתאם לבקשת השירותים הווטרינריים, בקובץ ההמלצה המצורף סומנו 13 בקשות להן המלצנו להקצות עובדים זרים לקבלנים המורשים לבצע חיסונים לענף הלול בהתאם להנחיות השירותים הווטרינריים. אנו ממליצים להוסיף בכתבי היתר הנ"ל הנחיות לקבלנים לפעול על פי הנחיות השירותים הווטרינריים ובכלל זה בנוגע לצורך בקיומה של הכשרה מקצועית לעובדים שמיועדים לעסוק בחיסונים בעצמם, (בהתאם לקבוע בתקנות הרופאים הווטרינריים) (כשירותיות לעיסוק ברפואה וטרינרית בידי מי שאינו רופא וטרינר-חיסון עופות), התשנ"ד-1994). וכן לקבוע, כי במקרה של התפרצות שפעת העופות, או כל מגפת עופות אחרת, הם יפעלו בהתאם להנחיות וסדר העדיפות שיקבע על ידי השירותים הווטרינריים. מוצע כי לקבלן שלא יפעל בהתאם, יישלל היתר שניתן לו להעסקת עובדים זרים לאלתר. בקשות אלו יסומנו בספרה 1. העובדים שיוקצו במסגרת זו רשאים לעסוק אך ורק בחיסון בענף הלול והם יהיו מנועים מלעסוק בשום עבודה אחרת גם אם היא בענף הלול או בענפי חקלאות אחרים.

הרשות לתכנון ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשל"צ, ת.ד. 30 בית דגן 50200.

טל: 03-9485484, פקס: 03-9485873

הקצאת 2013 - מכתב לממונה במינהל האוכלוסין 12 12 26

3. קובץ ההיתרים:

קובץ ההיתרים המועבר אליכם בהמלצה זו כולל המלצה למתן 23,382 היתרים קבועים בלבד. יתרת ההיתרים מיועדת בעיקר ל-3 האוכלוסיות הבאות:

1. טעויות הקלדה;
2. ועדה למתן היתרים במסגרת המכסה ההומאנית;
3. בכפוף ליתרת היתרים שתיוותר לאחר הקצאת ההיתרים לסעיפים 1,2 לעיל, יפורסם לציבור, בתיאום עם רשות ההגירה, נוהל להגשת חוברות לחקלאים אשר לא הגישו חוברות במועד שנקבע בסעיף א לעיל. לחקלאים אלו תועבר המלצה להקצאת עובד זר אחד בלבד.
4. יתרת ההיתרים, שיוותרו מעבר לאמור לעיל תוקצה לא יאוחר מ-1.5.2013 להקטנת הקיצוץ למעסיקים לחקלאים שאינם מעבדים שטחים באזורי הספר המרוחק.

ג. הקצאת היתרים עובדים זרים עונתיים ועובדים פלשתינאים

המלצתנו להקצאת עובדים אלו הינה על בסיס ההפרש בין ההקצאה לפי המודל שנקבע לשנת 2012 לעומת מודל ההקצאה החדש המומלץ לשנת 2013 לפי יחסי ההמרה הבאים:

הקצאה נורמטיבית	מכפלת ההפרש עבור עובדים פלשתינאים	מכפלת ההפרש עבור עובדים עונתיים	סה"כ מכפלת הפער בין הקצאת מודל 2012 למודל המוצע לשנת 2013
עד 25 עובדים	0.73	0.49	1.22
מעל 25 עובדים	1.17	0.78	1.95

באופן זה, המלצתנו הכוללת היא להקצות 960 היתרים לעובדים עונתיים ו-1993 היתרים לעובדים פלשתינאים.

ב ב ר כ ה,

ד"ר תניב רופא

ס' בכיר למנהל הרשות לתכנון ומנהלת האגף הכלכלי-חקלאי

העתק: ח"כ אורית נוקד, שרת החקלאות ופיתוח הכפר
יוסי ישי, מנכ"ל המשרד
אהרון בראזני, מנהל אגף זרים ברשות ההגירה
עמית סדן, אגף התקציבים
עו"ד אורי נוסבאום, הלשכה המשפטית, משרד החקלאות
עו"ד קרן אלדר, הלשכה המשפטית, משרד החקלאות
יהודית כרמי, ראש תחום עבודה ועובדים
מנהלי המחוזות, משרד החקלאות

הרשות לתכנון ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשל"צ, ת.ד. 30 בית דגן 50200.

טל: 03-9485484, פקס: 03-9485873

הקצאת 2013 - מכתב לממונה במינהל האוכלוסין 12 26